

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Du måste sätta dig in i lite teknik, och det är en fördel om du har lagt ett golv eller två tidigare, men det är inte en förutsättning. Var bara noggrann.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Vi lade 40 m² värme och golv under loppet av ett par veckor. Det är alltid något som krånglar.

PRIS

Ca 2.000 kronor per m² inklusive laminatgolv.

MATERIAL

- 22 mm spårade golvspånskivor för 16 mm-rör (Novopan)
- 22 mm spårade golvspånskivor med höger- och vänsterböjar (Novopan)
- 12 mm spontade golvspånskivor
- Värmefördelningsplåtar av aluminium (Novopan)
- 16 mm-golvvärmerör (pex)
- Stegdämpande underlag för golv
- Laminatgolv (här Pergo Elegant Plank)
- Golvpapp
- 4 x 30 mm-skruv
- Dessutom styrning, termostat etc (Neotherm)

Golvvärme kan förefalla vara ett lite överskådligt projekt med många moment och en massa teknik. Men så är det faktiskt inte längre:

Vi har testat en lösning som alla med lite gör-det-själv-erfarenhet kan lägga.

Alla kan lägga med VÄRME

Det är en effektiv och populär uppvärmingsform, men måste du anlita hantverkare för att lägga din golvvärme blir det snabbt kostsamt. Det går nämligen åt en del arbetstimmar när det ska läggas golvservor, värmefördelningsplåtar och värmrör.

Men allt det jobbet kan du utan problem göra själv med de lösningar som vi har använt här. Alla de besvärliga arbetsmomenten har tillverkarna nämligen besparat dig, så att du behöver inte bekymra dig om en massa fräsarbete, finurlig spikning av aluminiumplåtar eller att fästa värmrör med specialverktyg. Om du kan lägga golvservor kan du också lägga golvvärme.

Ingen betong

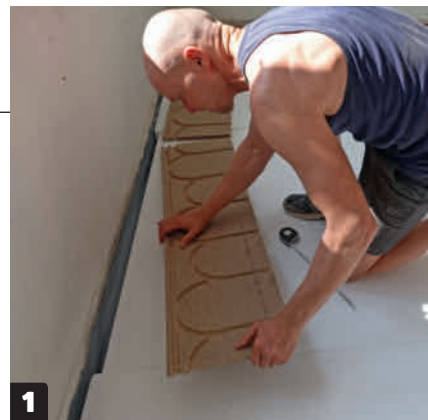
Systemet här är dessutom effektivt eftersom man inte ska gjuta; värmen ligger rakt under dina fötter, så det är perfekt om du renoverar och ändå ska lägga nytt golv.

För att ansluta golvvärmen till husets befintliga uppvärmningsanläggning bör du anlita en auktoriserad VVS-are eller motsvarande. För här handlar det inte bara om att sätta i en sladd eller koppla in en kran. Ett golvvärmesystem består av olika reglage, mätare och andra mackapärer, som inte bara måste vara rätt inkopplade utan också ska samverka för att systemet ska fungera som avsett. Ta därför i god tid kontakt med ett proffs, kom överens om vem som ska göra vad i projektet och vad det kommer att kosta. Då har du också en expert att rådfråga när något krånglar under arbetets gång. □

Börja med smarta golvservor

Förutsättningen för att lägga golvvärme är att golvet är välisolerat och plant. Har du ett väldigt ojämnt golv bör du börja med att jämna till det med t ex flytspackel. Vi lägger ut spånservor med spår för värmrör på hela golvet. Vi har valt 16 mm-rör eftersom de är lättare att hantera än de grövre 20 mm-rören. Därför använder vi också golvspånservor med 16 mm breda spår.

De stora skivorna har raka spår, och vi har dessutom köpt skivor med vändspår. Då slipper vi en massa fräsarbete.

Börja med vändskivorna. De läggs längs två motstående väggar. Var uppmärksam på att det finns både höger- och vänster-servor, beroende på vilket håll de ska ligga.

Skivorna avslutas med en halv böj, så när de sätts ihop med fjäder och not (kom ihåg lim!) bildar de en hel böj.

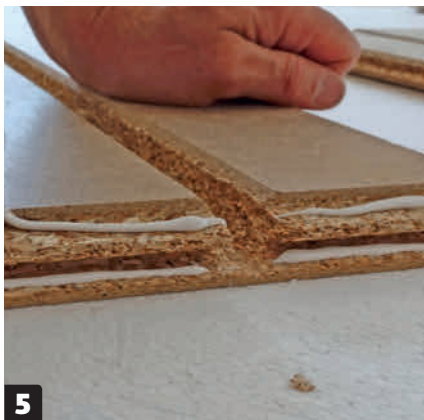

Nu ska de långa mitterservorna med de raka spåren läggas. När vändspåren ligger som de ska ger resten sig självt. Du måste bara tänka på att du ska kunna lägga ner ett rör i spåret.

Håll i skivorna gör det möjligt att föra ut värmröret i vägen.

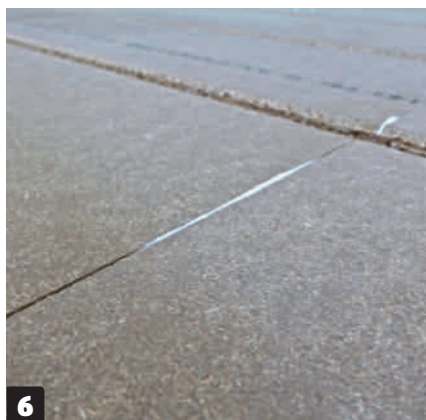
Så här ser skarven mellan vändspår och raka spår ut. Rören kan gå tvärs över golvet och vända vid väggen innan de går tillbaka igen.

5

Skivorna sätts ihop med fjäder och not.

Dessförinnan ska du sätta rikligt med trälim på båda sidor om skarven.

6

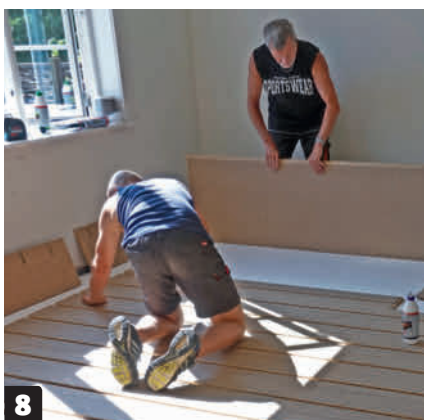
Limmet ska komma upp när skivorna trycks ihop.

Då vet du att det är tillräckligt med lim i skarven. Överflödigt lim torkar du bort med en fuktig trasa.

7

Om en skarv kärvar kan du trycka ihop den med en tving.

8

När du väl är i gång går läggningen snabbt.

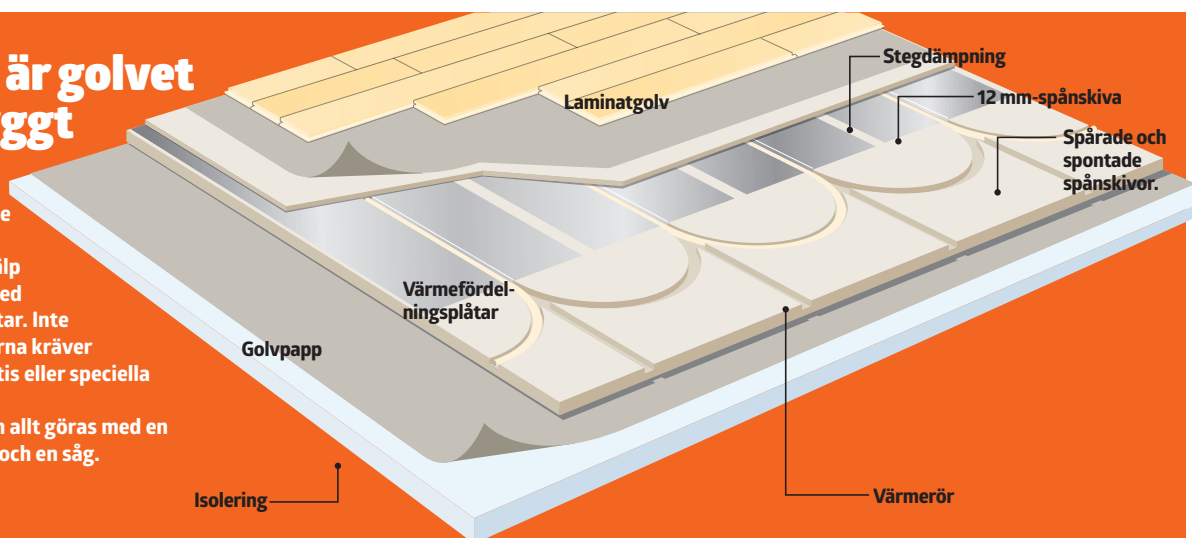

9

Skivorna är enkla att kapa, både alla som ska passas till på längden och de som eventuellt måste kapas på bredden för att det ska passa. Med en cirkelsåg går det blixtnabbt.

Så här är golvet uppbyggt

Värmerören ligger i spårade skivor och värmen får hjälp att fördelas med aluminiumplåtar. Inte någon av delarna kräver speciell expertis eller speciella verktyg. I stort sett kan allt göras med en skruvdragare och en såg.

Aluminiumplåtar fördelar värmen

För att säkerställa att värmen från rören fördelas jämnt och att värmen går uppåt mer än neråt, ska det läggas värmefördelningsplåtar.

Plåtarna är gjorda av tunn aluminium och i det här systemet ska de bara tryckas ner i golvspånskiornas spår. Det behövs inte spik eller annan fastgöring.

Skivorna är förberedda så att de kan delas i flera delar. Totalt finns det sju möjliga längder. Då är det lätt att få det att passa utan ansträngning.

1

Börja med att dammsuga alla spår i spånskivan. Annars är risken att lite skräp får aluminiumplåtarna att hamna snett eller för högt.

2

Plåtarna trycks bara ner i spåret på golvspånskivan. Då kläms de fast.

3

Håll ca 3 cm avstånd mellan värmefördelningsplåtarna. Då får de plats att utvidga sig. Om det inte går jämnt upp på ditt golv kan avståndet vara 2-5 cm här och var.

4

I ändarna, där spåret kröks, ska avståndet mellan plåt och böj vara extra stort, så att värmeröret inte skadas av den vassa aluminiumkanten. 6 cm är lagom.

5

Plåtarna går lätt att knäcka. De består av tre delar med olika längd, så det finns sju olika längdkombinationer, allt beroende på hur man delar dem. Akta fingrarna! Kanterna kan vara vassa.

6

Så här ser den första delen ut. Plåtarna ska täcka hela golvet.

7

Här kan de yttersta värmefördelningsplåtarna inte ligga i sin fulla bredd. Men med en plåtsax är det lätt att anpassa bredden.

Lägg värmerören på plats

Nu är vi redo för värmerören. De ska förflytta det varma vatten under golvet. De ska läggas efter den ritning och det mönster som du har gjort i förväg (och kommit överens om med den VVS-are som ska ansluta dem till din värmeanläggning).

Slangarna passar perfekt i spåren i värmefördelningsplåtarna, där de sitter fast utan ytterligare fästen. Återigen en enkel lösning. Så om du bara kommer ihåg att börja enligt din ritning, så är det bara att fortsätta på samma sätt.

1

Trampa ner rören i spåren i värmefördelningsplåtarna. Det är det enklaste sättet att göra det på.

2

En person trampar medan den andra håller och styr den stora rullen med värmerör.

3

Där rören ska föras in på eller ut från golvet ska det göras plats för röret. Det görs enklast med ett multiverktyg.

4

Slangarna dras ut till pannan i tomrör.

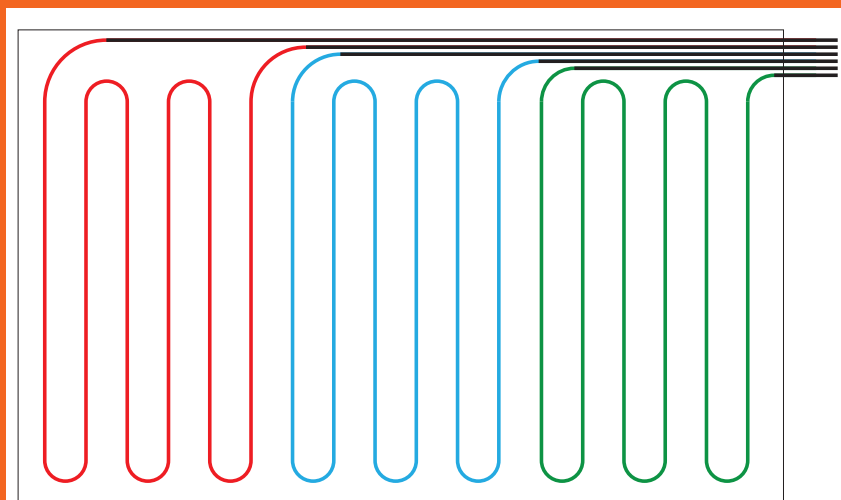
Det är en god idé att använda silikonspray för att få det att glida lättare när rören ska matas igenom.

5

Vid väggen här saknas det ett vändspår.

De ligger bara längs ytterväggarna. Med en handöverfräs med ett notfrässtål är det enkelt att själv fräsa spåret.

Planera dragningen

I större rum ska golvvärmens delas upp i flera slingor. En slinga bör maximalt vara 80 meter lång, och slingorna ska helst inte vara alltför olika långa. Hellre två slingor på 60 meter än en på 80 och en på 40 meter.

Här har vi lagt tre slingor i detta enkla mönster, där rören kommer in från pannan längs väggen, sprids ut på golvet och tillbaka till pannan längs väggen igen.

Golvskiva stärker konstruktionen

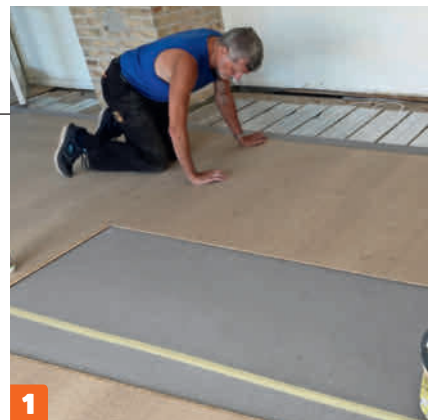
För att säkerställa att golvet blir tillräckligt hårt och stabilt, lägger vi en 12 mm-spånskiva ovanpå golvvärmen.

För att undvika knarr läggs först ett lager golvpapp och sedan spånskivorna.

De ska skruvas fast – och när du har lagt många timmar på undergolv och att dra rör kan tanken på att skruva ovanpå rören göra pannan svettig.

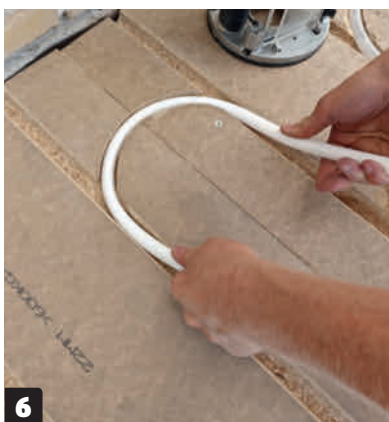
Lösningen är en effektiv och konsekvent markering av var rören ligger.

Lägg golvpapp på golvet. Det ska ligga plant överallt utom ca 30 cm på vardera sida om vändspåren.

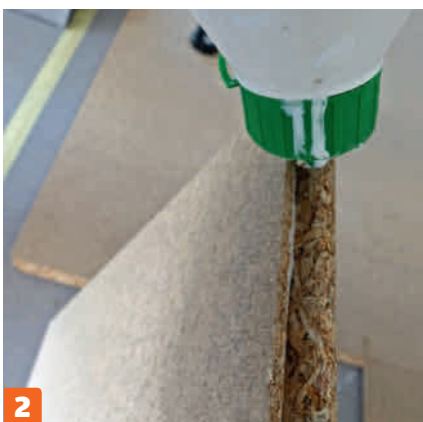
1

Nu kan du lägga ut spånskivorna. De ska täcka hela golvet. Vänta lite med raden med skivor som ska täcka vändspåren längs väggen. Spåren ska fortsatt vara synliga.

6

Använd en bit värmerör för att testa om ditt frästa vändspår passar, så att röret kan läggas utan hinder.

2

Skivorna sätts ihop med fjäder och not och precis som med de kraftigare skivorna med vändspår ska det sättas trälim i skarvarna.

3

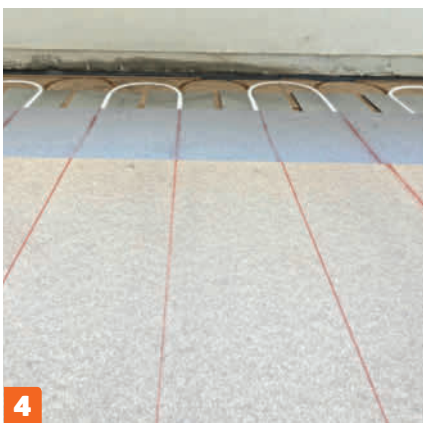
Nu kommer ett viktigt moment!

Snörslån, som kan markera över väldigt långa avstånd, ska göra nytta. Den är täckt med färgad krita och med en snärt kan den lämna sin färg på underlaget.

7

Då ligger det värmefördelningsplåtar och golvvärmerör över hela golvet.

4

Markera nu alla värmerör med snörslån.

Börja från den ena sidan och ta ett rör åt gången. Du håller snöret i den ena änden, din kompis håller i den andra.

5

Nu kan du skruva fast skivorna i skivorna undertill utan att träffa rören. Du ska bara undvika de färgade strecken! Kom ihåg att lägga skivor längs väggarna och markera på dem också.

Då kan vi lägga klickgolvet

Det finns ett stort utbud av klickgolv på marknaden. Ett laminatgolv som det här består oftast av en HDF-skiva (high density fiberboard) med ett lager laminat som oftast ser ut som ett träslag eller har något slags trämonster.

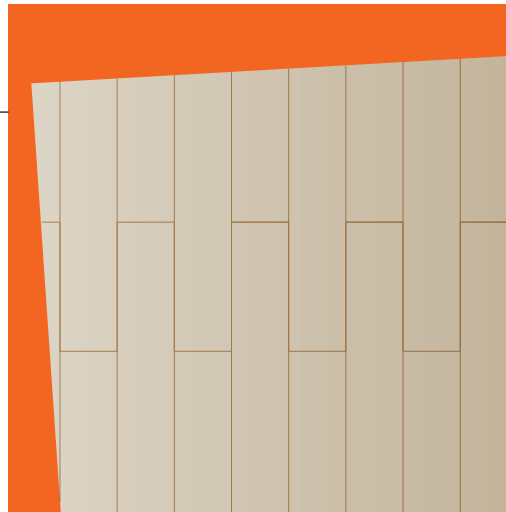
Förutsättningen för att det ska kunna läggas snyggt är ett helt plant underlag. Det har vi här ovanpå golvvärmens.

Innan vi sätter igång lägger vi ett stegdämpande underlag så att laminatgolvet ligger tyst och stilla ovanpå golvspånskvivorna.

Inga rum är likadana

Var uppmärksam på att rummet du ska lägga golvet i med största sannolikhet inte är helt rakt. Mät därför på flera ställen och bestäm i förväg hur eventuella skevheter ska fördelas så att resultatet blir så fint som möjligt.

Är rummet snett kan det bli nödvändigt att såga till brädorna längs väggarna. Dessa brädor bör placeras i den minst synliga delen av rummet.

...och vrid brädorna på plats. De ska hållas tätt ihop och pressas ner mot golvet tillsammans.

1

Klicksystemet är enkelt och effektivt:

Tryck ihop fjädrer och not...

2

I ändarna trycks skarvarna ihop genom att pressa fjädern på den översta brädan ner i noten på den understa brädan.

3

Om skarvarna inte blir helt släta kan du banka ihop dem med en hammare och en kloss som du lägger på golvet.

4

Börja med en provläggning. Klicka ihop en rad med brädor och lägg dem så att avståndet till väggen ungefärligt stämmer med ett helt antal brädor. Kolla hur rakt eller snett rummet är och passa in eller kapa.

5

Nu kan golvet tryckas in mot väggen och då kan du komma vidare. I många fall måste de innersta brädorna sågas till här – eller så görs det i den andra änden av rummet senare.

6

Se alltid till att ha ca 1 cm avstånd till alla väggar. När golvet suger upp och avger fukt kan det lätt ändra storlek med flera millimeter, åt alla håll.

Ta dig förbi de svåra ställena

Det kommer alltid att uppstå situationer där brädor måste sågas till. Antingen på längden, på bredden eller runt ett hörn eller ett rör. Du kan klara det allra mesta med en sticksåg, men särskilt runt dörrfoderna är multiverktyget din bästa vän. Har du inte ett sådant, köp det. Till sticksågen kan du använda ett särskilt blad för laminat som gör jobbet.

1

2

3

Kom ihåg att dra ifrån en centimeter extra, så att det blir lite luft längs väggarna.

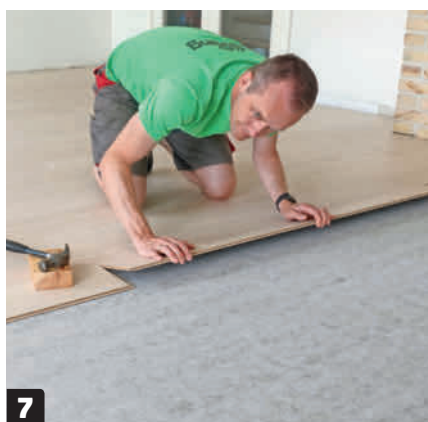
1. Runt om ett rör: Runt ett värmerör som står ända intill väggen går det att såga en halvcirkel. Den är lite större än rörets diameter.

2. För att få golvet att gå in under dörrfoderna använder vi ett multiverktyg. Lägg ut det stegdämpande underlaget och en golvbräda och lägg verktyget på det. Då passar höjden.

3. Runt om ett hörn: Vi ska runt om en innervägg. Mät avståndet från det lagda golvet till väggens hörn och markera på nästa bräda.

Laminatbladet gör jobbet.

7

Fortsätt sedan. Klick, klick, klick. Se hela tiden till att alla brädor sitter ihop helt tätt. Det är krångligt att plocka isär alltihop igen för att rätta till ett gammalt fel.

Golvet har lagts färdigt i den ena halvan av vardagsrummet. Nu går resten (nästan) av sig själv.